

IV. Palotoimikunta.

Palotoimikunnan kertomus palolaitoksen tilasta ja hallinnosta vuonna 1908 ¹⁾ oli sisällöltään seuraava:

Palokunta on vuoden kuluessa hälyytetty 219 kertaa, joista 133 kertaa todellisten tulipalojen tai tulipalonalkujen takia, 61 kertaa nokivalkeain ja 15 kertaa palosavun takia, 6 kertaa ilkkivaltaisuudesta, 2 kertaa palotelegrafin vian takia, 1 kerta ikkunasta loistavan tulen takia ja 1 kerta höyrypannun räjähdysten takia. Edelliseen vuoteen verraten ovat hälyytykset vähentyneet 15:llä ja tulipalot lisääntyneet 17:llä. Todellisista tulipaloista tai tulipalonaluista on 120 sattunut paloalueen (järjestetyn kaupungin) sisällä ja 13 sen ulkopuolella. Tulipalot paloalueella jakaantuivat seuraavalla tavalla eri kaupunginosille: 10 kpl. I kaupunginosassa, 17 kpl. II, 10 kpl. III, 21 kpl. IV, 8 kpl. V, 6 kpl. VI, 9 kpl. VII, 1 kpl. VIII, 2 kpl. IX, 7 kpl. X, 10 kpl. XI, 4 kpl. XII, 14 kpl. XIII ja 1 kpl. XIV kaupunginosassa. Paloalueen ulkopuolella sattuneista tulipaloista tapahtui 5 I. Viertotien ja 2 L. Viertotien varrella, 2 Taivallahden luona sekä 4 Helsingin pitäjässä.

Tulipalot jakaantuivat seuraavasti kuukausille ja viikonpäiville: tammi-kuussa 20 kpl., helmikuussa 10, maaliskuussa 12, huhtikuussa 9, touku-kuussa 8, kesäkuussa 11, heinäkuussa 4, elokuussa 10, syyskuussa 5, loka-kuussa 17, marraskuussa 14 ja joulukuussa 13. Sunnuntaina on sattunut 16 tulipaloa, maanantaina 19, tiistaina 18, keskiviikkona 15, torstaina 20, perjantaina 24 ja lauantaina 21. Mitä vuorokauden ajankohtaan tulee on 57 tulipaloa sattunut öiseen aikaan, laskettuna k:lo 6:sta i. p. k:lo 6:een a. p., ja 76 päivällä, laskettuna k:lo 6:sta a. p. k:lo 6:een i. p.

Ensimmäinen tieto tulen irtipääsemisestä on 61 tapauksessa annettu puhelimella, 55 tapauksessa palotelegrafilla, 13 tapauksessa suullisesti ja 4 tapauksessa on tulen ensin havainnut palotornin tähyistäjä. Viime-

¹⁾ Kertomusta seuranneet taulukkotiedot ovat julkaistut Helsingin kaupungin Tilastollisessa vuosikirjassa vuodelta 1908.

mainituissa tapauksissa tieto tulen irtipääsemisestä on kuitenkin muutamia minuutteja myöhemmin annettu myös puhelimella tai palotelegrafilla.

Paikkaan nähden on 63 tulipaloa syttynyt kivitaloissa, joista 35 asuinrakennuksissa, 13 työpajoissa, 8 liikehuoneistoissa, 6 sisusteltavana olevissa rakennuksissa ja 1 ulkokuonerakennuksessa; 51 puutaloissa, joista 32 asuinrakennuksissa, 14 ulkokuoneissa, 4 tehdashuoneistoissa ja 1 liikehuoneistossa; 9 Hietaniemen rikkaläjässä; 4 metsässä; 3 rikkalaareissa; 1 olkiläjässä; 1 pihalla ja 1 sähkökaapelissa (lyhytsulku).

Syynä tulen irtipääsemiseen on 18 tapauksessa ollut kynttilän, lampun tai tulitikkkujen varomaton tai huolimaton piteleminen, 7 tapauksessa kaatunut ja räjähtänyt tai pudonnut lamppu tai petrolikeittiö, 10 tapauksessa kekäleet, hiilet tai kipinät, jotka ovat pudonneet tulisijasta, 7 tapauksessa varomattomuus sulatettaessa jäätyneitä vesijohtoputkia n. s. juotelampulla, 9 tapauksessa puutteellinen tulisija tai savutorvi, 6 tapauksessa puutteelliset kuivatusuunit uutisrakennuksissa tai tarvepuitten asettaminen liian lähelle niitä, 5 tapauksessa tulensekaisen tuhan paneminen puiseen säilytysastiaan, 6 tapauksessa tulenarkojen aineiden (benssiin, vernissan y. m.) varomaton piteleminen, 3 tapauksessa itsestään syttyminen, 2 tapauksessa sähköjohdon lyhytsulku, 2 tapauksessa nokivalkea, 1 tapauksessa huolimaton tupakanpoltto, 1 tapauksessa varomaton filmirullan käytteleminen, 1 tapauksessa kaasuräjähdyks, 1 tapauksessa kaasuliekittimen asettaminen liian lähelle puukattoa ja 1 tapauksessa murhapoltto. 53 tapauksessa ei syytä tulen irtipääsemiseen ole voitu varmuudella saada selville.

Sen omaisuuden arvo tai vakuutussumma, jota tuli enemmän tai vähemmän on vahingoittanut, oli paloalueen sisällä:

kiinteistön	Smk	4,620,750: —	
irtaimiston	„	<u>1,737,659: —</u>	6,358,409: —

Vahingon suuruus eli palovahingonkorvaussumma oli:

kiinteistöstä	Smk	37,455: 76	
irtaimistosta	„	<u>71,759: 99</u>	109,215: 75

eli siis 1.72 % omaisuuden arvosta.

Kaupunkiin kuuluvalla maalla paloalueen ulkopuolella oli taas tulen vahingoittaman omaisuuden arvo tai vakuutussumma:

kiinteistön	Smk	168,900: —	
irtaimiston	„	<u>35,500: —</u>	204,400: —

Vahinko eli palovahingonkorvaus siellä oli:

kiinteistöstä	Smk	27,166: 95	
irtaimistosta	„	<u>5,941: 62</u>	33,108: 57

s. o. 16.20 % omaisuuden arvosta.

Vuoden kaikista palovahingoista, yhteensä Smk:sta 142,324: 32, ovat kotimaiset palovakuutusyhtiöt suorittaneet Smk 107,954: 33 ja ulkomaiset yhtiöt Smk 26,573: 58, jonka ohessa vakuuttamatonta omaisuutta, mikäli on voitu selville saada, on hävinnyt Smk:n 7,796: 41 arvosta.

Vertailun vuoksi voidaan mainita, että vuonna 1907 palovahingot paloalueen (järjestetyn kaupungin) sisällä nousivat Smk:aan 94,951: 34 ja paloalueen ulkopuolella Smk:aan 210,379: 99 eli yhteensä Smk:aan 305,331: 33.

Kuten tästä näkyy, on vuosi 1908 ollut erittäin suotuisa palovuosi. Tulipalojen lukumäärä on tosin ollut suuri, mutta koska palokunta ajoissa on kutsuttu apuun, ovat vahingot olleet varsin vähäiset. Suurenlaisina tulipaloina vuoden kuluessa voidaan kuitenkin mainita seuraavat: helmikuun 6 päivänä asuinrakennuksessa Puutarhayhdistyksen alueella Eläintarhassa, helmikuun 8 päivänä puusepäntehtaassa Lastenkodinkatu n:o 5, maaliskuun 3 päivänä talossa n:o 7 Fabianinkadun varrella, maaliskuun 16 päivänä ullakkopalo Kapteeninkatu n:o 14, lokakuun 13 päivänä tupakatehtaassa Kolmas linja n:o 1, marraskuun 21 päivänä Hietalahden höyryhöylälämön kuivaushuoneessa ja marraskuun 22 päivänä G. W. Sohlbergin tehtaassa Vuorimiehenkatu n:o 29.

Vapaaehtoinen palokunta on ryhtynyt toimintaan yhdessä tulipalossa, nimittäin mainitussa tulipalossa Eläintarhassa helmikuun 6 päivänä, jonka ohessa mainitun palokunnan Hermannin osasto on sammuttanut kaksi mainitussa esikaupungissa sattunutta tulipaloa, joiden sammuttamiseen vakinainen palokunta oli kutsuttu. Muuten viitataan niihin taulukkotietoihin tulipaloista ja nokivalkeista sekä muista hälyytyksistä, mitkä on liitetty tähän kertomukseen.

Miehistön terveydentila on vuoden kuluessa ollut hyvä. Kuitenkin on kuusi miestä eri syistä ollut otettuina sairaalaan yhteensä 109 päivänä, minkä ohessa vielä kuusi miestä on nauttinut sairaanhoitoa paloasemalla sekä ollut toimestaan vapaina yhteensä 124 päivänä. Tulipaloissa, harjoituksissa ja liikkeellä oltaessa ei ole tapahtunut mitään mainittavaa onnettomuutta.

Tulensammutuskaluja on vuoden kuluessa lisätty pääasiallisesti suurten mekaanisten palotikapuiden ja sähköllä käyvän automobiilin oston kautta. Viimemainitun käyttökelpoisuudesta palolaitoksen palveluksessa ei voida vielä antaa varmaa arvostelua, koska se tuli perille vasta tammi-kuussa vuonna 1909; kuitenkin näyttää siltä kuin se hyvin tulisi vastamaan tarkoitustaan.

Kaupungin vakinaisen palokunnan kustannukset ovat vuonna 1908 nousseet seuraaviin määriin:

Palkkoja ja muita etuja . Smk	110,163: 96,	menoarviossa Smk	110,170: —
Palotalli ”	11,759: 76	”	” 11,425: —
Lämpö ja valaistus ”	11,561: 21	”	” 11,900: —
Työkalut ja kalusto ”	23,197: 15	”	” 23,200: —
Sekalaista ”	3,669: —	”	” 3,680: —
	<hr/>		
	Smk 160,351: 08,	menoarviossa Smk	160,375: —

Palolaitoksen menoissa on siis Smk:n 23: 92 suuruinen säästö huomattavissa.

Palolaitoksen sairaankuljetusvaunua ja pyöräpaareja on yleisö tänäkin vuonna usein käyttänyt eli yhteensä 588 kertaa, joista 31 kertaa onnettomuustapauksissa sekä 557 kertaa sairaiden kuljettamiseen. Palolaitoksen hallussa olevien sammutuskalujen ja irtaimiston arvo on vuoden kuluessa lisääntynyt uuden kaluston hankkimisen kautta Smk:lla 31,319: —, jonka ohessa kalustoa on hylätty ja poistettu Smk:n 3,809: — arvosta. Palolaitoksen liikkuvan kaluston ja irtaimiston arvo on nykyään kirjoihin merkittynä Smk:ksi 123:035: —.